

Rozhodnutí Nejvyššího soudu SSR ze dne 20.06.1980, sp. zn. 6 Tz 28/80, ECLI:CZ:NS:1980:6.TZ.28.1980.1

Číslo: 15/1981

Právní věta: Ak páchatel trestného činu podplácania podľa § 161 Tr. zák. poskytne, ponúkne alebo slúbi úplatok verejnému činiteľovi v súvislosti s obstarávaním vecí všeobecného záujmu len preto, aby verejný činiteľ konal v rámci svojich povinností a oprávnení, nedopúšťa sa súčasne návodu na trestný čin zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 10 odst. 1 písm. b), § 158 Tr. zák. Návodu na tento trestný čin sa dopúšťa vtedy, ak poskytne, ponúkne alebo slúbi úplatok verejnému činiteľovi za to, aby verejný činiteľ s úmyslom spôsobiť inému škodu alebo zadovážiť sebe alebo inému neoprávnený prospech zneužil svoju právomoc niektorým zo spôsobov uvedených v § 158 odst. 1 písm. a) až c) Tr. zák. a verejný činiteľ sa o to aspoň pokúsi.

Soud: Nejvyšší soud SSR

Datum rozhodnutí: 20.06.1980

Spisová značka: 6 Tz 28/80

Číslo rozhodnutí: 15

Číslo sešitu: 1

Typ rozhodnutí: Rozhodnutí

Hesla: Návod, Podplácení

Předpisy: 140/1961 Sb. § 10 odst. 1 písm. b
§ 158
§ 161

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Na základe sťažnosti pre porušenie zákona, ktorú podal minister spravodlivosti SSR, Najvyšší súd SSR zrušil rozsudok Okresného súdu v Humennom z 8. novembra 1979 sp. zn. 3 T 412/79 a okresnému prokurátorovi v Humennom prikázal, aby vec znova prejednal a rozhodol.

Z odôvodnenia:

Rozsudkom Okresného súdu v Humennom z 8. novembra 1979 sp. zn. 3 T 412/79 bola A. H. uznaná za vinnú z trestného činu podplácania podľa § 161 odst. 1, 2 Tr. zák. a L. D. bol uznaný za vinného z trestného činu prijímania úplatku podľa § 160 odst. 1, 3 Tr. zák. na tom skutkovom základe, že A. H. v popoludňajších hodinách presne nezisteného dňa v apríli 1979 v sklade predajne potravín v S., kde bola vedúcou, dala 500 Kčs ako úplatok L. D., vedúcemu odboru miestneho hospodárstva Mestského národného výboru v S. s tým, aby jej bol prednostne pridelený byt v meste S.

Za to bol obvinenej H. uložený podľa § 161 odst. 2 Tr. zák. trest odňatia slobody v trvaní štyroch mesiacov a obvinenému D. podľa § 160 odst. 3 Tr. zák. jednoročný trest odňatia slobody. Výkon týchto trestov bol podľa § 58 odst. 1 písm. a), § 59 odst. 1 Tr. zák. obidvom obvineným podmiennečne odložený, a to každému z nich na skúšobnú dobu jedného roka.

Tento rozsudok nadobudol právoplatnosť 26. novembra 1979 voči obvinenej A. H. a 29. novembra 1979 voči obvinenému L. D.

Proti tomuto rozsudku podal v lehote uvedenej v § 272 Tr. por. minister spravodlivosti SSR sťažnosť pre porušenie zákona v neprospech obidvoch obvinených. Okrem iného sťažovateľ uviedol, že okresný súd neskúmal, či sa obvinený D. nedopustil trestného činu prijímania úplatku podľa § 160 odst. 1, 3 Tr. zák. v jednočinnom súbehu s trestným činom zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 158 Tr. zák.

Najvyšší súd SSR preskúmal v zmysle § 267 odst. 1 Tr. por. správnosť všetkých výrokov napadnutého rozsudku, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo a zistil, že zákon bol porušený.

Vychádzajúc z doznania obvinenej H., z výpovedí svedkov D. a M. okresný súd považoval skutok za dokázaný. Najvyšší súd SSR však dospel k záveru, že skutkový stav nebol dostatočne zistený. Nie je síce sporné, že obvinený D. prijal od obvinenej H. 500 Kčs, avšak neskúmalo sa jeho ďalšie konanie v súvislosti s obstarávaním veci všeobecného záujmu. Trestného činu prijímania úplatku podľa § 160 Tr. zák. sa dopustí ten, kto v súvislosti s obstarávaním veci všeobecného záujmu prijme alebo si dá sľúbiť úplatok. Pojem veci všeobecného záujmu nie je obsahove zhodný s plnením úloh spadajúcich do právomoci verejného činiteľa, je širší a patrí sem obstarávanie všetkých úloh, na splnení ktorých má záujem celá spoločnosť alebo aspoň väčšia skupina občanov. Obstarávanie veci všeobecného záujmu nie je len rozhodovanie, ale aj iná činnosť, ktorá priamo súvisí s plnením spoločensky významných úloh. Medzi úplatkom a obstarávaním veci všeobecného záujmu musí byť súvislosť. Vyžaduje sa, aby prijatie úplatku bolo v súvislosti s obstarávaním konkrétnej veci všeobecného záujmu, pričom pridelenie bytu zo štátnej výstavby nesporne patrí do tohto pojmu.

Napokon je potrebné poznamenať, že ak páchatel trestného činu podplácania podľa § 161 Tr. zák. podplatí verejného činiteľa súvislosti s obstarávaním veci všeobecného záujmu len preto, aby verejný činiteľ konal v rámci svojich povinností bez toho, aby ho súčasne naviedol porušiť svoje povinnosti, ide len o trestný čin podplácania. Ak však páchatel poskytne úplatok verejnému činiteľovi preto, aby tento pre neoprávnený prospech páchatela vykonal svoju právomoc spôsobom odporujúcim zákonu alebo prekročil svoju právomoc, ide o jednočinný súbeh trestného činu podplácania a návodu na trestný čin zneužívania právomoci verejného činiteľa.

Tieto zákonné znaky neboli v doterajšom konaní náležite preskúmané. Už skutková veta napadnutého rozsudku uvádza, že obvinená H. podplatila L. D. za to, aby jej bol prednostne pridelený byt v meste S., hoci na to nie sú dôkazy. Obvinená uviedla, že sa s L. D. o pridelení bytu síce rozprávali, avšak z protokolov o výpovediach nevyplýva, že by žiadala prednostné pridelenie bytu. Keď jej obvinený D. naznačil, že s pridelením bytu sú určité ťažkosti, rozhodla sa podplatiť ho.

Bude preto potrebné podrobne vypočúť obvinenú H. na obsah jej rozhovorov s obvineným D., čo presne od neho žiadala v súvislosti s bytom, na akom základe dospela k záveru podplatiť ho a čo jej je známe o konaní obvineného v súvislosti s pridelením bytu.

Ďalej bude potrebné zistiť okolnosti podania žiadosti o byt. Obvinená tvrdí, že ju poslala poštou v januári 1979, kedy je aj žiadosť datovaná, avšak podľa prezentačného záznamu na žiadosti táto bola MsNV doručená 31. marca 1979. Z toho, že na žiadosti nalepený kolok je opečiatkovaný pečiatkou MsNV v S., možno usudzovať, že obvinená doručila žiadosť osobne. Preto bude potrebné zistiť, či

žiadosť nebola podaná až po dohovore obidvoch obvinených.

Pre posúdenie trestnej zodpovednosti obvinených bude ďalej potrebné skúmať, akým spôsobom bol byt obvinenej H. pridelený. Jej žiadosť bola podaná koncom marca 1979, v apríli 1979 poskytla obvinenému D. úplatok a keďže mala dojem, že D. jej byt nechce prideliť, najneskôr v máji alebo v júni 1979 o veci hovorila so svedkom V. M., ktorý celú záležitosť oznámil na VB. V júni 1979 sa vykonali prvé vypočúvania obvinených aj svedkov. Dňa 24. júna 1979 sa začalo trestné stíhanie, ale v tom istom mesiaci bol obvinenej pridelený byt. Je teda zrejmé, že jej bol pridelený za pomerne krátky čas, a preto najmä vypočutím obvineného D., svedka H. a ďalších funkcionárov MsNV v S. bude potrebné zistiť, akým spôsobom došlo k vydaniu výmeru na byt pre obvinenú. Bude najmä potrebné zistiť, či k tomu došlo v súlade so zákonom o hospodárení s bytmi č. 41/1964 Zb., či obvinená H. (resp. jej manžel) bola zaevidovaná v miestnom zozname uchádzačov o byt (§ 6 odst. 1 cit. zákona), či a v akom poradí a z akých dôvodov boli obvinená, resp. jej manžel zapísaní v miestnom poradníku uchádzačov o byt (§ 11 až 14 cit. zákona), koľko bolo v danom období uchádzačov o byt, ako bol zostavovaný miestny poradník, koľko bytov v danom období MsNV v S. prideloval a pod., pričom v týchto súvislostiach bude potrebné zistiť, ako sa na riešení tejto veci podieľal obvinený D.

Len po vykonaní týchto dôkazov, resp. aj ďalších, ktoré budú potrebné, bude možné náležite zistiť, či konanie obvinených nezakladá znaky skutkovej podstaty ďalších trestných činov, a to u obvineného D. znaky trestného činu zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 158 Tr. zák. a u obvinenej H. návodu na tento trestný čin.